

Tiltøk, ið elva til nýggjar vinnuvegir

Ein av teimum daprastu avleiðingunum, sum arbeiðsloysið hevur við sær, er fólkaflytingin. Hetta verður eitt hitt størsta málið, sum vit ætla at arbeiða við í komandi samgongu.

Fyri at steðga hesi fólkaflyting, so mugu vit egga fólki at vera verandi. Spurningurin er so, hvussu vit gera tað.

- Eyðsæð er, at loysnin kann ikki bert vera at bota um arbeiðsloysisskipanina - tað er sjálvandi ikki nóg mikið. Vit mugu gera tað meiri liviligt í hesum samfelag - útreiðslur og inntøkur hjá fólki mugu samsvara, og loysn má fáast á sethúsaskuldini.

- Afturat hesum mugu vit leggja nóg stórri dent á at seta arbeiðsskapandi tiltøk í gongd. - Tað eru møguleikar til hetta við arbeiðsloysisskipanini, men hesir møguleikar eru ikki nóg væl trygtir! Hetta vilja vit gera meira við - og vit skulu í hesum sambandi hava í huga, at bara í ár fer skianin helst at gjalda út meiri enn 200 milliónir krónur.

Vit halda, at arbeiðsloysisskipanin meiri aktivt eigur at fara inn at stuðla vinnufremjandi tiltøkum. - Men týðningarmikil treyt er, at hesi tiltøk ikki verða kappingaravlagandi, og at hesi tiltøk ikki bert vera »arbeiðs-terapi«. Tað skal vera meningsfult arbeiði, sum verður gjørt. - Eitt arbeiði, sum kann stimbra til nýggjar vinnuvegir.

- Tað liggur sjálvandi fremst í huga at skapa nýggj arbeiðspláss, men vit mugu ikki gloyma grundleggjandi faktorin - at tiltøkini verða burðardyg - at tey kasta pengar av sær til samfelagið.

Taka vit eitt nú fiskivinnuna, so skal tað bera til at royna eftir ótradisjoneillum fiskasløgum, og royna at fáa onkra söluvør burtur úr - kanska ALS kundi stuðlað við at goldið part av tímalønini?

Vit skulu eisini hava í huga, at hetta førir aðrar vinnuvegir við sær: Vørn skal marknaðarførast, hon skal pakkast og flytast á marknaðin. Hetta skapar eisini størri virksemi innan peningaheimin, ráðgeving o. s. fr.

Á henda hátt kunnu vit eisini skapa virksemi til okkara vælútbunu arbeiðsmegi, og ung fólk, við nýggjum spennandi útbúgvingum kunnu fara undir nýhugsan.

Tað sum er av týðningi, er at vit finna tiltøk, sum veruliga kunnu elva til nýggjar vinnuvegir - sum við tíðini geva avkast aftur til samfelagið.

Eirikur Lindenskov

Endurreisn á realistiskum grundarlag



Tað gerst alt meiri greitt, at valið komandi verður á mangan hátt eitt lagnumál. Nú stendur á gomlum kongum, og hart leikar á.

Ongantið hevur leikað so hart á, sum hesaferð - og stendur valið tí millum tveir blokkar: Annaðhvørt fáa vit eitt borgarligt landsstýri, sum fer at fremja eina lønarlækking við lóg, og sum vil hava Føroyar sum lim í ES. Velja vit hinvegin Javnaðarflokkin, so velja vit ein politikk, ið byggir á solidaritet - ein politikk, ið vil tryggja tey mest grundleggjandi viðurskiftini hjá hinum einstaka, og sum vil føra ein politikk, sum býtur samfelagsvirðini so javnt millum fólkið, sum til ber.

Hesaferð hava vit eisini aðrar flokkar at velja ímillum. Tíbetur hava vit frælsi at stovna so nógvar flokkar, sum okkum lystir. Tíverri mugu vit bert staðfesta, at fleiri flokkarnir verða, meira spjaddir verður politikkurin - og tað gagnar ilki borgaranum. Javnaðarflokkurin stendur einsamallur á vinstraveinginum. Størsta skaðan gera vit vinstraveinginum, við at spjæða kreftimar.

Vit hava fyrr sagt, at hetta landsstýrið er eitt uppruddingarlandsstýri. Tað skal rudda upp

eftir marglætið í 80'unum.

- Men Javnaðarflokkurin fór til val seinast upp á at endurreisa samfelagið, verður javnan kastað honum fyrri. Og hvussu hevur gingist, kunnu vit so av røttum spyrja?

Fyrstu tvey árin gekk ikki so galið. Vit fingur politiskan stabilitet við samgonguni millum Javnaðarflokkin og Fólkaflakkin. Men 6. oktober, tá Sjóvinnubankin fór, kom skræðlið. Samstundis fingur vit eisini fiskaloysi og marknaðurin rapaði eisini.

- Úrslitið av at bjarga bankunum kenna vit. - Skuldin varð flutt frá privatum og yvir á tað almenn - á allar borgarar landsins.

Hóast avtala er fingin í lag við danir um, at teir rinda alla uttanlandsskuld okkara fram til 1998, so tyngir rentubyrðan upp á 400 milliónir okkum almikið, og verður hetta óivað tikið upp undir komandi samráðingunum við danir í august.

Men nakað hevur flokkurin fingið á skaftið. Ein av høvuðsorsøkunum til vanvitið í 80'unum var rentuspekulasjónin - men hon er nú steðgað, og aðrar stórar broytingar eru farnar fram. Avgjalds-

Nú kenna vit útlitini og kunnu tí betur leggja framtíðar politikkinn til rættis.

skipanin er broytt, vit hava fingið MVG, hóast henda skipan óivað kann tilpassast øðrvísi. Vit hava fingið nýggja rúsdrekkaalóg, vit hava fingið arbeiðsloysistrýgging, vit hava fingið broyttar skúlaalógar, stórbroytingar eru gjørdar í fiskivinnuni, undirgrundin er yvirtikin, nýggjur sáttmáli er gjørdur við EF, velferðarsamfelagið er bjargað, tryggleiki er skaptur í peningaheiminum við at bankarnir eru loftaðir, saneringar eru framdar í vinnulívunum, kommunuskuldin er um at koma upp á pláss.

Øll hesi tiltøk eru viðvirkandi til, at afturgongdin er minkað. Eitt komandi landsstýri kennir útlitini og tí verður lættari at leggja politikkinn til rættis, men tað er av størsta týðningi, at tað verður lagt væl til rættis, so at fæddur verður ein politikkur, sum gagnar øllum borgurum.

SU vil hava broytingar - vit vilja vilja vera við til at endurreisa samfelag á einum realistiskum grundarlagi, fólki og landi at gagni...

△